

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Хасан Азис Исмаил,
научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“

на

дисертационен труд на тема: **Управление на предприемачеството в
сектора на малкия и средния бизнес: стратегически аспект**

автор: Валдемар Петр Влох

научен ръководител: доц. д-р Теменужка Каролова Хроми-Жигалова

за присъждане на образователна и научна степен **доктор**
по научно направление 3.7 Администрация и управление,
научна специалност: **Организация и управление извън сферата на
материалното производство**

Настоящото становище е изготовено на основание Решение на научно жури, определено със Заповед на ректора на Варненския свободен университет „Черниоризец Храбър“ № 274/ 02.05.2023 г. за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Валдемар Петр Влох. Докторантът е депозирал всички изискуеми документи от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ВСУ относно процедурата за придобиване на ОНС „доктор“. Кандидатът е изпълнил планираните дейности за обучение в докторантута на самостоятелна подготовка, успешно е положил изпитите по индивидуалния учебен план, представил е дисертационен труд, автореферат, справка с приноси и публикации по темата на изследването. Докторантът е доказал, че притежава изискваните по чл. 36 (3) от ЗРАСРБ задълбочени теоретични знания по научната специалност и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

1. Оценка на съдържанието на дисертационния труд

Представения дисертационен труд съдържа увод, три глави, заключение и библиография. Обемът на основния текст е 202 страници, в това число 7 графики, 9 рисунки и 12 таблици. Библиографията обхваща 193 источника на полски, руски и на английски език. Съдържанието на всяка от главите е

разпределено в отделни параграфи, като в края на всяка глава са направени конкретни изводи.

Актуалността на представената разработка се определя от значимостта на процеса на управление на предприемачеството в сектора на малкия и средния бизнес в стратегически аспект като самостоятелен субект на икономическо творчество и като обект на държавно регулиране.

Дисертационният труд е написан на добро научно ниво с използване на логически обвързан стил на изложение.

Структурата на дисертационния труд е съобразена с формулираната цел, теза и изследователски задачи. В увода са формулирани актуалността на проблематиката, целта, задачите, обектът, предметът, тезата, методологията и ограниченията в обхвата на изследването. Логическата последователност на изложението започва с характеристика и анализ на основните теоретични постановки и на категориалния апарат на предприемачеството в сектора на малкия и средния бизнес, като изводите сочат, че все още в този сектор не са достатъчни икономическите изследвания. Представен е анализ на еволюционното развитие на теорията на предприемачската дейност като процес на научно разбиране на практиката на предприемачеството в съвременната икономическа среда. *Първа глава:* „Развитие на формите на предприемачество и съдържание на предприемаческите функции на управление“, има концептуално-теоретичен характер и е посветена на предмета на изследването. В нея докторантът демонстрира високата си теоретична подготвеност и компетентност. Авторовият ракурс при анализа на съвременния етап в развитието на теорията на предприемачската функция е свързан и обоснован с пренасочване на акцента към управленския аспект в анализа на действията на предприемача. Иновативността на разработката намира израз в извеждане на предимствата на междуфирменото предприемачество за развитието на съвременната икономика и особената роля на комплексната политика на държавата, чиято степен на участие в икономическия живот на обществото все още е един от най-спорните въпроси и пр. Практическото значение от резултатите на изследването се изразява във възможността за

всестранен научен анализ на обекта на изследване, логиката на развитие на пред приемачеството, неговите характеристики, разбирането на тяхната функция и реакции на промените във външната заобикаляща среда, което е предпоставка за формирането на адекватна система за управление и развитие на икономиката и за разработването на обосновани, надеждни насоки за усъвършенстване на стратегическото управление в сектора на малкия и средния бизнес.

Втора глава: „Стратегически подходи към развитието на пред приемачеството в сектора на малкия и средния бизнес“, изследва стратегическите подходи и регуляторната политика за развитие на пред приемачеството в сектора на малкия и средния бизнес в Полша. Направен е изводът, че малкият и средният бизнес в Република Полша се развива динамично и в контекста на перспективите на наднационално и национално ниво, е целесъобразно да бъде разработена цялостна оптимална стратегия за развитие.

Третата глава на дисертационния труд е логически изведена от предходните две и в нея е представена научна обосновка за разработване на оптимална стратегия за развитие на пред приемачеството в сектора на малкия и средния бизнес чрез последователно решаване на няколко основни задачи: определяне на приоритетните цели на управление на пред приемачеството в този сектор въз основа на методологично утвърден (обезпечен) метод; обосновка на стратегията за конкурентоспособност и за динамичен растеж на пред приемачеството в изследвания сектор на основата на водещи технологии и инновации; представяне на дескриптивен модел за управление на пред приемачеството в сектора на малкия и средния бизнес. Съдържателният анализ на резултатите от емпиричните проучвания и анализи доказва правилността на направените от докторанта изводи и предложените решения. Следва се логиката на неокласическия подход „структура – поведение – изпълнение“.

2. Научни и научноприложни приноси на дисертационния труд

Предметно-съдържателният анализ на дисертационния труд формира убеждението, че в него са налице достатъчно доказателства за научноприложни приноси и резултати. Потвърждавам напълно отбелязаните приноси, които

имат научнотеоретичен, методологичен и приложен характер и считам, че са самостоятелно дело на докторанта. Постигнатите резултати се насочени към обогатяване на съществуващите знания в областта на управлението на предприемачеството в сектора на малкия и средния бизнес, към използване на дескриптивното моделиране в стратегическото управление на предприемачеството (в сектора на малкия и средния бизнес) на основата на новите технологии и иновации с цел неговото оптимизиране.

Приносите в дисертационния труд са сериозна предпоставка за по-нататъшно развитие на проучванията в изследваната област.

3. Оценка на публикациите по дисертацията

Авторската теза е подкрепена с 3 самостоятелни публикации в научни издания, съответстващи на наукометричните изисквания за ОНС „доктор“ и осем публикации в други научни издания (в Република Полша). Всички те са по тематиката на настоящата дисертация, което във висока степен осигурява публичност на дисертационното изследване.

4. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява структурата, съдържанието и изследователските резултати на дисертацията. В него е приложена справка за основните приноси, съдържащи се в дисертационния труд. Изготвен е в съответствие с добрите академични практики и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за неговото приложение.

5. Становище относно наличието на плагиатство

В рамките на достъпните ми източници и на моите компетенции не съм установил наличие на плагиатство и некоректни заемки. В хода на процедурата не са постъпили неанонимни и мотивирани писмени сигнали за плагиатство. Не се намирам в конфликт на интереси с кандидата.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Отчитайки обстоятелството, че дисертационният труд представлява сериозен опит за задълбочено изследване на проблемите, свързани с управлението на предприемачеството в сектора на малкия и средния бизнес на

основата на новите технологии и иновации с различен вид на дейност, форма на собственост и организационно-правна форма на управление, препоръчвам на Валдемар Влох да продължи изследванията си в тази област. Публикуването на дисертационния труд би привлякло вниманието и интереса на управленската аудитория към рационалните предложения по тази актуална за развитието на съвременната теория и практика проблематика.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд на тема: *Управление на предприемачеството в сектора на малкия и средния бизнес: стратегически аспект*, е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и на Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Дисертационното изследване е добре оформлен и задълбочен научен труд, съдържа актуални, значими и оригинални за теорията и практиката научноприложни и приложни резултати и приноси по важна за националното ни пространство тема. Това е основание да декларирам своята положителна оценка за труда.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Валдемар Петр Влох по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

16.05.2023 г.

Изготвил становището

доц. д-р Хасан Азис

